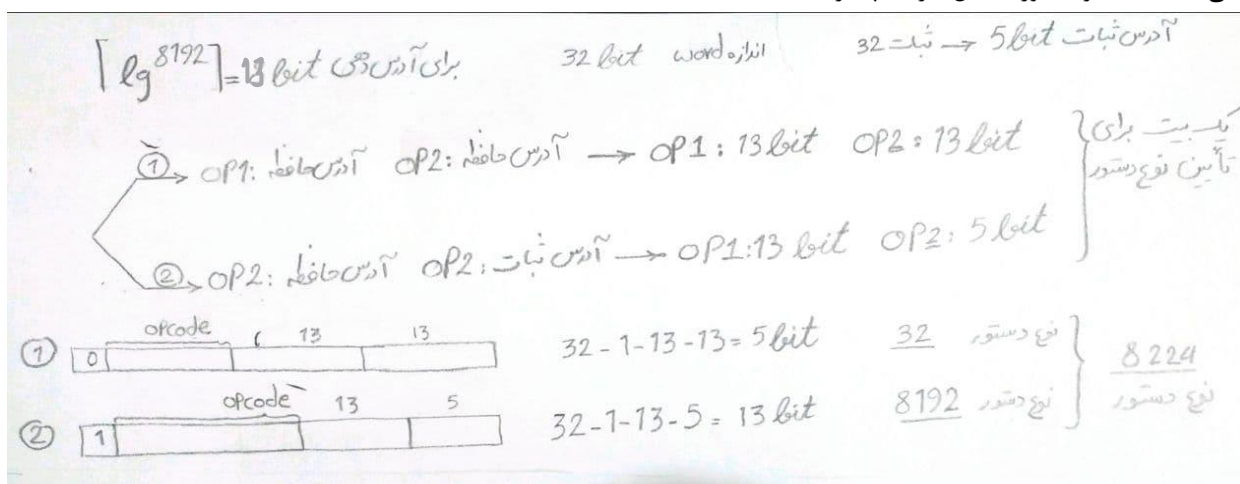

بسمه تعالی
تمرین سیزدهم درس معماری کامپیوتر
نیم سال اول ۹۹-۰۰
مهلت تحویل ساعت ۲۳:۵۵
روز ۱۳۹۹/۱۰/۱۹

۱. یک سیستم دارای حافظه $8192 * 32$ است که در هر کلمه از حافظه، یک دستور وجود دارد. در این ماشین دستورات با دو عملوند هستند که عملوند اول آدرس حافظه است و عملوند دوم می تواند آدرسی از حافظه یا آدرس یکی از ۳۲ ثبات و یا مقداردهی بلا فصل ۸ بیتی باشد. حداکثر دستورات قابل تعریف چقدر است؟

۲. بخش مسیر داده یک پردازنده به شکل زیر داده شده است.

- هر کلمه حافظه 10 بیتی است و هر دستورالعمل پردازنده حداقل دو کلمه است.
- همه ی ثبات ها 10 بیتی و دارای خطوط کنترل زیر می باشند.

INC	برای increment کردن.
CLR	برای پاک کردن.
LD	برای load کردن.

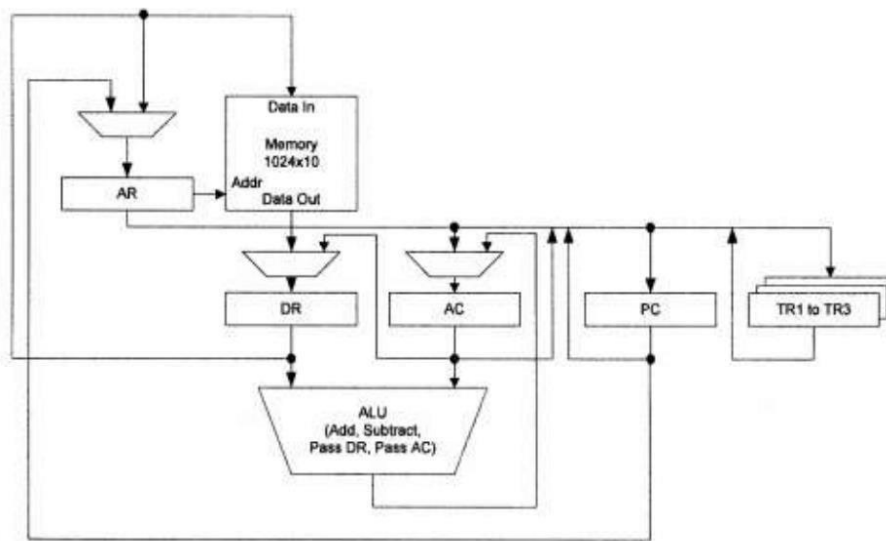
- علامت addr نشان دهنده ی آدرس دهی مستقیم است.

به فرض اینکه نشانی دستور بعدی در ثبات PC باشد، چند سیکل ساعت لازم است تا دستور add word زیر واکنشی شده و اجرا شود؟ (دستور روی کلمه 10 بیتی عمل می کند)

Wadd (src1), (src2), (dst)

دستور:

30	20	10	0
Destination address	Operand2 address	Operand 1 address	Opcode

1. $AR \leftarrow PC$
2. $DR \leftarrow M[AR], PC \leftarrow PC+1$ //fetch opcode
3. // DECODE OPCODE
4. $AR \leftarrow PC, AC \leftarrow DR$ // ALU [pass DR]
5. $DR \leftarrow M[AR], PC \leftarrow PC+1, TR1 \leftarrow AC$ //fetch OP1
6. $AR \leftarrow PC, AC \leftarrow DR$ // ALU [pass DR]
7. $DR \leftarrow M[AR], PC \leftarrow PC+1, TR2 \leftarrow AC$ //fetch OP2
8. $AR \leftarrow DR$
9. $DR \leftarrow M[AR]$
10. $AC \leftarrow DR, AR \leftarrow TR2$
11. $DR \leftarrow M[AR]$
12. $AC \leftarrow DR + AC, AR \leftarrow PC$ / ALU [Add]
13. $DR \leftarrow M[AR], PC \leftarrow PC+1$ // fetch destination
14. $AR \leftarrow DR$
15. $M[AR] \leftarrow AC$

۳. یک کامپیوتر پایه دارای مشخصات زیر است:

- گذرگاه داده و آدرس مشترک ۱۶ بیت
- پردازنده دارای ۱۶ ثبات عام منظوره ۱۶ بیتی و حافظه 2^8 ردیف دوبایتی است.
- دستورالعمل‌های سیستم مطابق جدول زیر است.

MOV Rd, Op2*	$Rd \leftarrow Op2$	انتقال محتوای Op2 به ثبات عام منظور Rd
LDR Rd, A	$Rd \leftarrow MEM[A]$	انتقال محتوای حافظه در آدرس A به ثبات عام منظوره Rd
STR A, X	$MEM[A] \leftarrow X$	ذخیره محتوای ثبات X به حافظه در آدرس A
POP Rd	$Rd \leftarrow MEM[SP]$	برداشتن داده از سر پشته و ذخیره در ثبات Rd
ADD Rd, Op2	$Rd \leftarrow Rd + Op2$	جمع Op2 و ثبات Rd و ذخیره در ثبات Rd
SUB Rd, Op2	$Rd \leftarrow Rd - Op2$	تفریق Op2 و ثبات Rd و ذخیره در ثبات Rd
JMP [A]	$PC \leftarrow A$	پرش غیر شرطی به آدرس A
LDI Rd, i	$Rd \leftarrow i$	انتقال داده ورودی بلافاصل به هر یک از ثبات‌ها

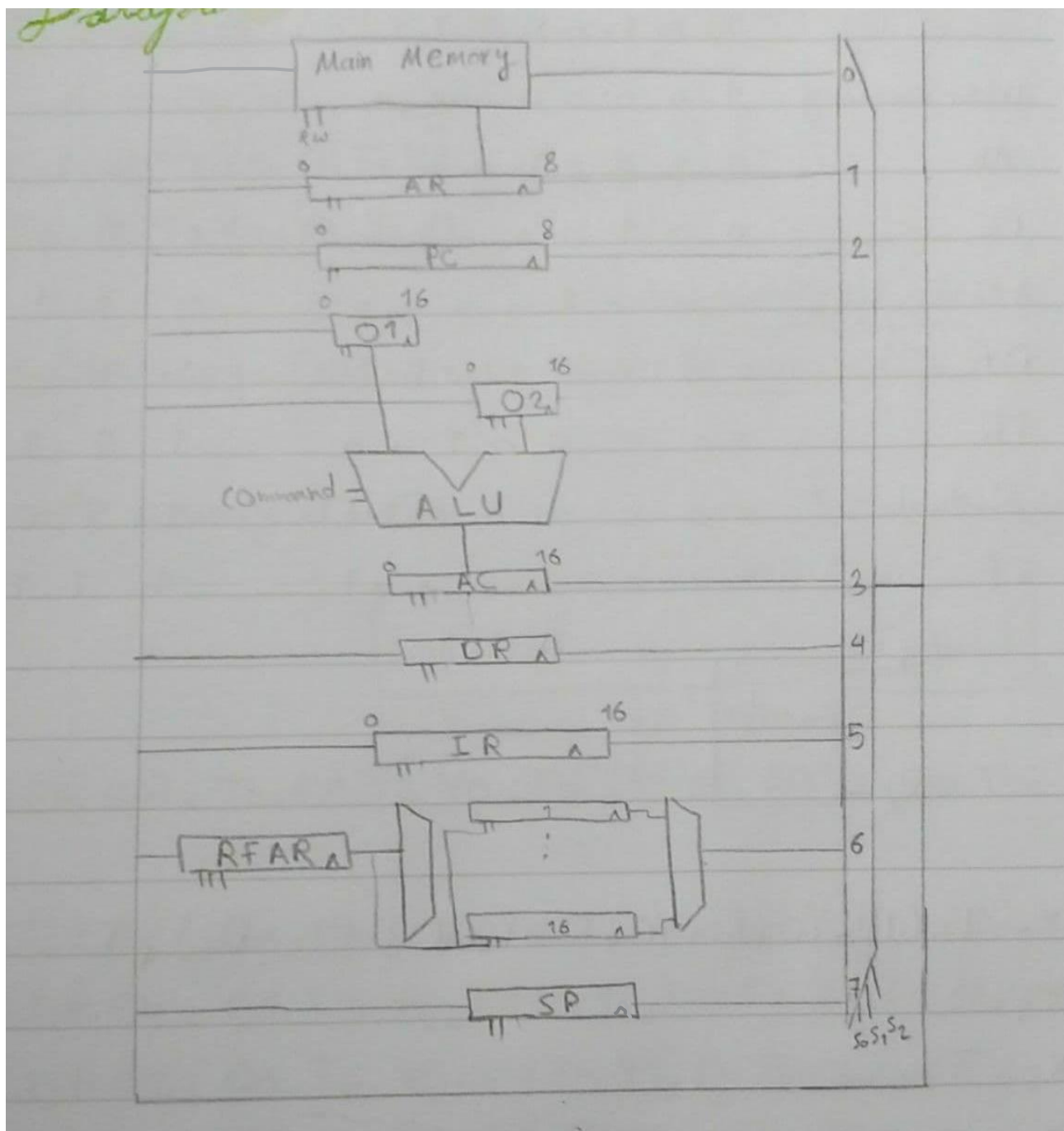
* Op2 می‌تواند یک آدرس حافظه یا یک مقداردهی بلافاصل ۸ بیتی باشد (در همه دستوالعمل‌های نوشته شده).

الف) قالب دستور العمل مناسب برای کامپیوتر پایه طراحی کنید.

قالب دستور %				
اندازه word ۱۶ بیت				
۸ بیت آدرس دهی ثبات				
۴ بیت آدرس دهی حافظه				
۳ بیت opcode				
۱ بیت				
۸ بیت				
۴ بیت				
MOV	000	0	آدرس حافظه ۸ بیت	ثبات ۴ بیت
MOV	000	1	مقداردهی بلافاصل ۸ بیت	ثبات ۴ بیت
ADD	001	0	حافظه ۸ بیت	ثبات ۴ بیت
ADD	001	1	بلافاصل ۸ بیت	ثبات ۴ بیت
SUB	010	0	حافظه ۸ بیت	ثبات ۴ بیت
SUB	010	1	بلافاصل ۸ بیت	ثبات ۴ بیت
LDR	011	X	حافظه ۸ بیت	ثبات ۴ بیت
STR	100	X	8	4
POP	101	X	X	4
JMP	110	X	8 بیت	X
LDI	111	X	بلافاصل ۸ بیت	4

ب) مسیر داده‌ی^۱ این پردازنده را رسم کنید.

^۱ Data path

پ) ریز عملیات لازم برای اجرای دستورات این سیستم را بنویسید.

Instruction fetch:

T0: $AR \leftarrow PC$

T1: $IR \leftarrow M[AR], PC \leftarrow PC+1$

Instruction decode:

T2: Decode IR[0:2] into D0 to D7, Decode IR[3] into Y0,Y1

MOV ادرس حافظه:

D0.T3.Y0: $AR \leftarrow IR[4:12]$

D0.T4.Y0: $RFAR \leftarrow IR[12:15]$

D0.T5.Y0: $DR \leftarrow M[AR]$

D0.T6.Y0: $[RFAR] \leftarrow DR, SC \leftarrow 0$

MOV بلا فصل:

D0.T3.Y1: $DR \leftarrow IR[4:12]$

D0.T4.Y1: $RFAR \leftarrow IR[12:15]$

D0.T5.Y1: $[RFAR] \leftarrow DR, SC \leftarrow 0$

ADD ادرس حافظه:

D1.T3.Y0: $AR \leftarrow IR[4:12]$

D1.T4.Y0: $RFAR \leftarrow IR[12:15]$

D1.T5.Y0: $O1 \leftarrow M[AR]$

D1.T6.Y0: $O2 \leftarrow [RFAR]$

D1.T7.Y0: $AC \leftarrow O1 + O2$ //ALU

D1.T8.Y0: $[RFAR] \leftarrow AC, SC \leftarrow 0$

ADD بلا فصل:

D1.T3.Y1: $O1 \leftarrow IR[4:12]$

D1.T4.Y1: $RFAR \leftarrow IR[12:15]$

D1.T5.Y1: $O2 \leftarrow [RFAR]$

D1.T6.Y1: $AC \leftarrow O1 + O2$ //ALU

D1.T7.Y1: $[RFAR] \leftarrow AC, SC \leftarrow 0$

SUB ادرس حافظه:

D2.T3.Y0: $AR \leftarrow IR[4:12]$

D2.T4.Y0: $RFAR \leftarrow IR[12:15]$

D2.T5.Y0: $O1 \leftarrow M[AR]$

D2.T6.Y0: $O2 \leftarrow [RFAR]$

D2.T7.Y0: $AC \leftarrow O1 - O2$ //ALU

D2.T8.Y0: $[RFAR] \leftarrow AC, SC \leftarrow 0$

SUB بلا فصل:

D2.T3.Y1: $O1 \leftarrow IR[4:12]$

D2.T4.Y1: $RFAR \leftarrow IR[12:15]$

D2.T5.Y1: $O2 \leftarrow [RFAR]$

D2.T6.Y1: $AC \leftarrow O1 - O2$ //ALU

D2.T7.Y1: $[RFAR] \leftarrow AC, SC \leftarrow 0$

LDR:

D3.T3: $AR \leftarrow IR[4:12]$

D3.T4: $RFAR \leftarrow IR[12:15]$

D3.T5: $[RFAR] \leftarrow M[AR], SC \leftarrow 0$

STR:

D4.T3: $AR \leftarrow IR[4:12]$
D4.T4: $RFAR \leftarrow IR[12:15]$
D4.T5: $M[AR] \leftarrow [RFAR]$, $SC \leftarrow 0$

POP:

D5.T3: $AR \leftarrow SP$
D5.T4: $RFAR \leftarrow IR[12:15]$
D5.T5: $[RFAR] \leftarrow M[AR]$, $SP \leftarrow SP+1$, $SC \leftarrow 0$

JMP:

D6.T3: $PC \leftarrow IR[4:12]$, $SC \leftarrow 0$

LDT:

D7.T3: $RFAR \leftarrow IR[12:15]$
D7.T4: $[RFAR] \leftarrow IR[4:12]$, $SC \leftarrow 0$

ت) منطق واحد کنترل^۲ (پایه کنترلی) این سیستم را طراحی کنید.

پایه کنترلی BUS

پایه های کنترلی ALU

پایه های کنترلی ثبات ها

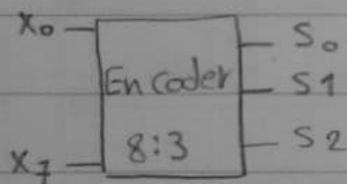
پایه های کنترلی MainMemory

---

² Control unit

پایه های مشترک BUS

Select reg	X ₀	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	S ₀	S ₁	S ₂
Main memory	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AR	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
PC	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
AC	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
DR	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
IR	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1
Stack pointer?	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0
SP	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1

$$X_0 = T_5(D_0Y_0 + D_1Y_0 + D_2Y_0 + D_3 + D_4 + D_5) + T_1$$

$$X_1 = 0$$

$$X_2 = 0$$

$$X_3 = D_1T_8Y_0 + D_1T_7Y_1 + D_2T_8Y_0 + D_2T_7Y_1$$

$$X_4 = D_0T_6Y_0 + D_0T_5Y_1$$

$$X_5 = T_3 + T_4(D_0 + \dots + D_5)$$

$$X_6 = D_1T_6Y_0 + D_1T_5Y_1 + D_2T_6Y_0 + D_2T_5Y_1 + D_4T_5$$

$$X_7 = D_5T_3$$

Command ALU : (C_0, C_1)

پایه های کنترل ALU

$$C_0 = D_1 T_7 Y_0 + D_1 T_6 Y_1$$

$$C_1 = D_2 T_7 Y_0 + D_2 T_6 Y_1$$

پایه های کنترل Main Memory

$$\text{Read Memory} = T_5 (D_0 Y_0 + D_1 Y_0 + D_2 Y_0 + D_3 + D_4 + D_5)$$

$$\text{write Memory} = D_4 T_5$$

پایه های کنترل ثبات ها LDR, INC

$$\text{LDR AR} = T_0 + D_1 T_3 Y_0 + D_2 T_3 Y_0 + D_3 T_3 + D_4 T_3 + D_5 T_3 +$$

$$\text{LDR PC} = D_6 T_3$$

$$\text{LDR O}_1 = D_1 T_5 Y_0 + D_1 T_3 Y_1 + D_2 T_5 Y_0 + D_2 T_3 Y_1$$

$$\text{LDR O}_2 = D_1 T_6 Y_0 + D_1 T_5 Y_1 + D_2 T_6 Y_0 + D_2 T_5 Y_1$$

$$\text{LDR AC} = D_1 T_7 Y_0 + D_1 T_6 Y_1 + D_2 T_7 Y_0 + D_2 T_6 Y_1$$

$$\text{LDR DR} = D_0 T_5 Y_0 + D_0 T_3 Y_1$$

$$\text{LDR IR} = T_1$$

$$\text{LDR RFAR} = D_0 T_4 Y_0 + D_0 T_4 Y_1 + D_1 T_4 Y_0 + D_1 T_4 Y_1 + D_2 T_4 Y_0 + D_2 T_4 Y_1 + D_3 T_4 + D_4 T_4 + D_5 T_4 + D_7 T_3$$

$$\text{INC PC} = T_1 \quad \text{INC SP} = D_5 T_5$$

لطفا نکات زیر را در نظر بگیرید.

۱- تمرینات را به صورت انفرادی انجام دهید. با هم حل کردن نیز مشکل دارد.

۲- پاسخ‌های خود را با کیفیت مناسب و خوانا اسکن کنید. برای نامگذاری فایل تکلیف ابتدا شماره دانشجویی و سپس نام و نام خانوادگی و این دو را با یک «_» از هم جدا کنید.

به عنوان مثال : StudentNum_Name.pdf

۳- تمیزی و خوانایی پاسخ تمرینات از اهمیت بالایی برخوردار است.

۴- اشکالات خود را می‌توانید از طریق ایمیل cafall2020@gmail.com بپرسید.

۵- مهلت تحویل تمرین ساعت ۲۳:۵۵ جمعه ۱۹ دی ۹۹ می‌باشد.

موفق باشید